

ΠΑΣΧΑΛΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ

Ας τελειώσουμε με την «ευκολία» των οριζόντιων μέτρων & περικοπών στο φάρμακο - ας μιλήσουμε σοβαρά για ανάπτυξη

Ήρθε η ώρα να μιλήσουμε για ανάπτυξη, καθώς ο κλάδος του φαρμάκου, για χάρη της «ευκολίας» των οριζόντιων μέτρων και περικοπών, σήκωσε δυσανάλογο, από αυτό που του έπρεπε βάρος του περιορισμού στις δαπάνες Υγείας. Το σίγουρο είναι επίσης πως απαιτείται να γίνει έλεγχος των δαπανών και σε άλλα κέντρα κόστους - εκτός φαρμάκου - τα οποία μάλιστα αποτελούν και το 85% του συνολικού προϋπολογισμού της Υγείας.

Ήρθε η στιγμή **το Φάρμακο να αντιμετωπιστεί κι από την Πολιτεία ως ισχυρός της σύμμαχος** τόσο για την κοινωνική πολιτική, όσο και την αναπτυξιακή προοπτική.

Την φράση αυτή - η οποία περικλείει μία ολόκληρη φιλοσοφία - καταθέτει στο «Φαρμακευτικό Marketing» ο πρόεδρος του Συνδέσμου Φαρμακευτικών Επιχειρήσεων Ελλάδος **κ. Πασχάλης Αποστολίδης**, στέλνοντας το ξεκάθαρο μήνυμα της φαρμακοβιομηχανίας **«ότι κάποτε θα πρέπει να πάψει η λογιστική αντιμετώπιση ενός κλάδου που μπορεί να προσφέρει τα μέγιστα στην εθνική οικονομία και να βοηθήσει την χώρα να βγει από το τέλμα των μνημονιακών πολιτικών και να περάσει στην επόμενη ημέρα»**.

Σε μία συνέντευξη εφ' όλης της ύλης, η ήρεμη δύναμη της φαρμακοβιομηχανίας, ο κ. Πασχάλης Αποστολίδης, τοποθετείται για όλα τα μείζονα θέματα που απασχολούν τον κλάδο, δίνοντας σαφείς απαντήσεις και προτάσεις που **μπορούν να βοηθήσουν την ηγεσία του υπουργείου Υγείας στην χάραξη στρατηγικών πολιτικών**.

Ο πρόεδρος του Σ.Φ.Ε.Ε. αναφέρεται στην ορθολογική διαχείριση του συστήματος, στην ύπαρξη σταθερού φορολογικού πλαισίου, κινήτρων για επενδύσεις, στη δίκαιη και ισότιμη στάση του κράτους απέναντι σε όλους τους παρόχους υγείας σε ότι αφορά στην αποπληρωμή χρεών του Δημοσίου, και στην παράλληλη ανάπτυξη ενός προγράμματος πρωτοβουλιών, με τη συμμετοχή όλων των εταιρειών - μελών, για τη στήριξη συλλόγων ασθενών, ευαίσθητων κοινωνικών ομάδων και φυσικά του έργου που με αυτοθυσία επιτελεί το ιατρικό δυναμικό της χώρας.

Μιλάει ακόμη για την προβληματικά χαμηλή φαρμακευτική δαπάνη, για τα δραματικά χαράτσια clawback και rebate, που μόνο για το 2014, οι φαρμακοβιομηχανίες θα πληρώσουν 550 εκατ. ευρώ αλλά και για τους κλειστούς προϋπολογισμούς που θα θεσπιστούν για τα Φ.Υ.Κ. (Φάρμακα Υψηλού Κόστους). Ειδικότερα, όπως τονίζει, «σε ότι αφορά στα ακριβά φάρμακα... θέλουμε να πιστεύουμε ότι θα προκριθούν οι λύσεις που δίνουν την ευελιξία που χρειάζεται, ώστε ο προϋπολογισμός να μην αφήνει χωρίς θεραπεία ασθενείς που έχουν ανάγκη, ούτε να καθιστά δικαίωμα για λίγους τα νέα καινοτόμα φάρμακα και τις νέες ελπιδοφόρες θεραπείες».

Εκτός όμως από τα θέματα της φαρμακοβιομηχανίας, ο κ. Αποστολίδης μιλάει και για άλλα ζητήματα, όπως το management αλλά την καριέρα που θα ήθελε να ακολουθήσει, εάν δεν τον κέρδιζε ο χώρος του φαρμάκου.

Διότι ως επικεφαλής της **AbbVie**, μιας πραγματικά τεράστιας (αν και πολύ νέας) βιοφαρμακευτικής εταιρείας - το brand της οποίας συγκαταλέγεται στα 5 πλέον

“Η κουλτούρα της συλλογικής λήψης αποφάσεων πρέπει να μετουσιωθεί σε δυναμική διεκδίκησης για τα ζητήματα του Κλάδου”

αξιολογία και δυναμικά παγκοσμίως, αντάξιο με αυτό της **Google**, της **Apple**, **Microsoft** και της **Disney** - έχει αναμφισβήτητα ενδιαφέρον να δούμε τις απόψεις του γύρω από θέματα ηγεσίας.

Τι θα πρότεινε σε έναν μάντζερ προκειμένου να πετύχει τους στόχους του λοιπόν;

«Να μην χάνει ποτέ την επαφή του με αυτό που συμβαίνει στην κοινωνία και να βρίσκει χρόνο να ακούει τους ανθρώπους, όσο πιεσμένος κι αν είναι». Και ακόμη, να μην ξεχνά όπως αναφέρει, ότι ο μάντζερ αυτός, «διοικεί ανθρώπους με συναισθήματα και φιλοδοξίες και ότι δεν θα παραμείνει στη θέση αυτή για πάντα».

Και εάν δεν είχε επιλέξει την φαρμακοβιομηχανία, ποιόν άλλο κλάδο θα επέλεγε για καριέρα ο κ. Αποστολίδης; «Οπωσδήποτε έναν τομέα στον οποίο η καινοτομία, η επιστήμη, καταλήγουν σε «θεραπεία» αναφέρει με νόημα ο συνομιλητής μας.

Το πλήρες κείμενο της συνέντευξης έχει ως εξής:

Τι σημαίνει για εσάς κ. Αποστολίδη να βρίσκεστε στο τιμόνι ενός μεγάλου θεσμικού οργάνου όπως ο Σ.Φ.Ε.Ε. την δύσκολη αυτή περίοδο, όπου βιώνουμε ακόμη τα απόνερα της κρίσης στην Ελλάδα και όπου το φάρμακο έχει γίνει ο βασικός αποδέκτης μιας ανάληπτης πολιτικής με διαρκείς μειώσεις;

Νομίζω πως είναι αυτονόητο ότι ειδικά σε αυτές τις συνθήκες το να σε τιμά με την εμπιστοσύνη του ο Κλάδος, οι εκπρόσωποι των εταιρειών - μελών, οι οποίοι γνωρίζουν στην πράξη τις μεγάλες προκλήσεις που έχουμε μπροστά μας, είναι εντολή για να δώσεις τον καλύτερο εαυτό σου. Είναι μεγάλη τιμή και σε αυτή μπορείς να ανταποκριθείς όταν πάνω απ' όλα δεν ξεχνάς ότι οποιαδήποτε πράξη σου οφείλει να αντανακλά τη συλλογικότητα και την πολυφωνία του Συνδέσμου.

Γιατί αυτή είναι η φιλοσοφία του Σ.Φ.Ε.Ε. και το στοίχημα τώρα, είναι αυτήν την κουλτούρα της συλλογικής λήψης των αποφάσεων και της σύνθεσης δυνάμεων, να την μετουσιώσουμε σε δυναμική διεκδίκησης για τα ζητήματα του Κλάδου αλλά και του συστήματος Υγείας. Και έχει σημασία να πω αυτό, εκφράζοντας πάντα τον Σύνδεσμο... τα ζητήματα τα οποία προτάσσουμε - η ορθολογική χρηματοδότηση του συστήματος υγείας που τώρα κινείται κάτω από το όριο ασφαλείας για την κάλυψη του πληθυσμού,

Νατάσσα Σπαγαδώρου
Δημοσιογράφος υγείας

η αποπληρωμή των εκκρεμών χρεών του Δημοσίου προς τις φαρμακευτικές εταιρείες που έχει μετατρέψει σε περιπέτεια την ανατροφοδότηση της αλυσίδας ώστε να φτάνει το φάρμακο στους ασθενείς, η συνεχής πίεση για να ενισχυθούν στην Ελλάδα τα κίνητρα για την έρευνα και την παραγωγή φαρμάκων - έχουν αναφορά και στις κοινωνικές ανάγκες.

Άλλωστε, ο κλάδος του φαρμάκου, για χάρη της «ευκολίας» των οριζόντιων μέτρων και περικοπών, σήκωσε δυσανάλογο, από αυτό που του έπρεπε, βάρος του περιορισμού στις δαπάνες Υγείας. Το σίγουρο είναι επίσης πως απαιτείται να γίνει έλεγχος των δαπανών και σε άλλα κέντρα κόστους - εκτός φαρμάκου - τα οποία μάλιστα αποτελούν και το 85% του συνολικού προϋπολογισμού της Υγείας.

Ήρθε η στιγμή το Φάρμακο να αντιμετωπιστεί κι από την Πολιτεία ως ισχυρός της σύμμαχος τόσο για την κοινωνική πολιτική, όσο και την αναπτυξιακή προοπτική.

Τόσο η Π.Ε.Φ. όσο και εσείς ως Σ.Φ.Ε.Ε. ζητάτε διακαώς ένα σταθερό πλαίσιο τριετίας για τις επιχειρήσεις μέλη σας, προκειμένου να υλοποιήσετε τα επενδυτικά σας προγράμματα. Ποιοι είναι οι άξονες πάνω στους οποίους θα κινηθείτε το προσεχές διάστημα;

Πρώτα απ' όλα να τονίσω ότι ο Σ.Φ.Ε.Ε. οικοδομεί τη στρατηγική του πάνω στην παραδοχή ότι το βιώσιμο και δίκαιο σύστημα Υγείας, που επιτέλους πρέπει να οικοδομήσει η χώρα, μπορεί να γίνει με συνεργασία και συνεννόηση όλων των εμπλεκόμενων. Και εμείς από την πλευρά μας κάναμε τις παραδοχές που έπρεπε και αποδείξαμε όλο αυτό το δύσκολο διάστημα την προσήλωσή μας στην ασφάλεια των πολιτών στον ευαίσθητο τομέα που συμμετέχουμε, απορροφώντας τις τεράστιες πιέσεις που δημιουργήθηκαν.

Όμως για να έρθουν καλά νέα για την Υγεία πρέπει όλοι να υποστηρίξουν την ανάγκη για άθροισμα δυνάμεων. Κυρίως το κράτος που έχει και την ευθύνη, με αποφάσεις που θα απελευθερώσουν δυναμική προς όφελος της κοινωνίας. Η ύπαρξη σταθερού φορολογικού πλαισίου, τα κίνητρα για επενδύσεις, η δίκαιη και ισότιμη στάση του κράτους απέναντι σε όλους τους παρόχους υγείας σε ότι αφορά στην αποπληρωμή χρεών του Δημοσίου, είναι μείζονα ζητήματα και ως εξ αυτού αποτελούν και κεντρικούς άξονες για την στρατηγική και τις ενέργειες του Κλάδου.

Με παράλληλη ανάπτυξη ενός προγράμματος πρωτοβουλιών, με τη συμμετοχή όλων των εταιρειών - μελών, για τη στήριξη συλλόγων ασθενών, ευαίσθητων κοινωνικών ομάδων και φυσικά του έργου που με αυτοθυσία επιτελεί το ιατρικό δυναμικό της χώρας. Ο κλάδος, ελληνικές και πολυεθνικές εταιρείες, ενωμένος και με σχέδιο πιστεύει στον αναπτυξιακό ρόλο του φαρμάκου για την ελληνική οικονομία. Η συνέργεια του τοπικού με το διεθνή επιχειρηματικό παράγοντα διαμορφώνει μια ισχυρή ενιαία φαρμακοβιομηχανία με ανεκτίμητη προστιθέμενη αξία τόσο στο πεδίο της Υγείας, όσο και στο χώρο της ανάπτυξης. Τρανή απόδειξη αυτού η παραγωγή και συσκευασία κατά μέσο όρο είναι 20% και σε κάποιες περιπτώσεις μέχρι και 40% των φαρμάκων των πολυεθνικών κατ' όγκο σε εγχώριες εταιρείες. Γεγονός που καταδεικνύει τις δυνατότητες της παραγωγικής δραστηριότητας αλλά... με μία προϋπόθεση, ένα σταθερό και προβλέψιμο επιχειρηματικό περιβάλλον, με μία συνεπή και αξιόπιστη στρατηγική για την υγεία και το φάρμακο, όπως άλλωστε εφαρμόζουν και άλλες χώρες της ΕΕ. Γιατί λοιπόν όχι και εμείς, ειδικά όταν διαθέτουμε και στρατηγικό πλεονέκτημα.

Η φαρμακευτική δαπάνη των 1,945 δις ευρώ - που κλείδωσε για το 2015 - είναι αρκετά πιεσμένη όπως έχετε δηλώσει όλες οι επιχειρήσεις, δημιουργώντας σοβαρά προβλήματα στους ασθενείς αλλά και στην δημόσια υγεία. Την ίδια ώρα, γίνεται μεγάλη συζήτηση για την ανάγκη κλειστών προϋπολογισμών για τα ακριβά φάρμακα, ως ένα μέτρο για

Σε ότι αφορά στο πρώτο ζήτημα, για το ύψος της δαπάνης... θα σας απαντήσω με μια απλή σύγκριση που νομίζω τα λέει όλα. Σήμερα η χώρα μας διαθέτει μία από τις χαμηλότερες κατά κεφαλήν δημόσια φαρμακευτική δαπάνη στην ΕΕ, - 183 ευρώ έναντι 274 στην Ευρώπη. Και αυτό δεν πρέπει να το θεωρούμε λογικό με άλλοθι την κατάσταση της χώρας, καθώς τελικώς μιλάμε για την ανθρώπινη ζωή. Επιμένουμε ότι είναι το ελάχιστο όριο ασφαλείας για το σύστημα Υγείας η αύξηση της δαπάνης στο επίπεδο του 2,2 - 2,3 δις. ευρώ. Πολύ περισσότερο που οι συνθήκες έχουν δυσκολέψει για μεγάλα κομμάτια του πληθυσμού, με παρά πολλούς συμπολίτες μας ανασφάλιστους εξαιτίας της ανεργίας, με νέες προκλήσεις, ιδιαίτερα πολύπλοκες τελευταία, εξαιτίας των μεταναστευτικών ροών.

τον εξορθολογισμό της δαπάνης. Σχολιάστε μας τα δύο αυτά ζητήματα.

“Τα νέα καινοτόμα φάρμακα και οι νέες ελπιδοφόρες θεραπείες πρέπει να είναι δικαίωμα όλων”

Παρά το γεγονός ότι η φαρμακοβιομηχανία έχει βάλει τεράστια πλάτη όλα αυτά τα χρόνια του Μνημονίου και της διεθνούς επιτήρησης, όπως όλα δείχνουν καλείται και πάλι να πληρώσει χαράτσια όπως το clawback το οποίο παραμένει σταθερό μέχρι το 2018. Θυμόμαστε έντονα και τον πρώην υπουργό Υγείας κ., Μάκη Βορίδη, ο οποίος είχε επίσης χαρακτηρίσει ως απαράδεκτο μέτρο και επιβαρυντικό το clawback το οποίο θα έπρεπε να καταργηθεί. Πως θα πορευθείτε το επόμενο διάστημα καθώς τα ποσά είναι τεράστια τόσο για το clawback όσο και για το rebate που θα καταβάλλετε και γενικότερα, πως μπορεί να απαλλαγεί η φαρμακοβιομηχανία από τα χαράτσια αυτά;

Τι θα συμβουλευάτε να προσέχει ένας εργαζόμενος στην καθημερινότητά του αλλά και ένας μάντζερ για να πετύχει τους στόχους του αλλά και να είναι ταυτόχρονα ισορροπημένος στην προσωπική του ζωή;

Εάν δεν σας είχε κερδίσει το φάρμακο, ποιόν άλλο τομέα θα επιλέγατε στην επαγγελματική σας καριέρα;

Σε ότι αφορά στα ακριβά φάρμακα... θέλουμε να πιστεύουμε ότι θα προκριθούν οι λύσεις που δίνουν την ευελιξία που χρειάζεται, ώστε ο προϋπολογισμός να μην αφήνει χωρίς θεραπεία ασθενείς που έχουν ανάγκη, ούτε να καθιστά δικαίωμα για λίγους τα νέα καινοτόμα φάρμακα και τις νέες ελπιδοφόρες θεραπείες. Πάντως ο Σ.Φ.Ε.Ε. έχει ήδη καλέσει την Πολιτεία σε οργανωμένη συνεργασία με στόχο την καταγραφή των αναγκών υγείας του πληθυσμού, την ανάπτυξη θεραπευτικών πρωτοκόλλων για τις 10 πιο δαπανηρές θεραπευτικές κατηγορίες και την καταγραφή μπτρώων ασθενών, ώστε να μπορεί να υπολογιστεί ο ακριβής αριθμός υπαρχόντων ιατρικών αναγκών και νέων διαγνώσεων. Πιστεύουμε πως αυτό θα βοηθούσε πολύ.

Το είπα και προηγουμένως. Πιστεύουμε και επενδύουμε στη συνεργασία με την Πολιτεία. Εκτιμώ ότι οι μεγάλες ανάγκες, το σοκ που βίωσε η χώρα με την πολυετή ύφεση, η ανάγκη να περάσουμε από την περιγραφή των προβλημάτων στη λύση τους, μας κάνει όλους να ξανασκεφτούμε. Και οι ηγεσίες δεν εξαιρούνται από αυτό. Αντιθέτως, έχουν την ευθύνη για να βρεθεί ο νέος τρόπος για τη χώρα. Πολύ περισσότερο σε ότι αφορά στην Υγεία που είναι ο πυρήνας της κοινωνικής πολιτικής και του στοιχήματος της μείωσης των ανισοτήτων. Μπορούμε να βρούμε τον κοινό τόπο, τουλάχιστον στα βασικά θέματα. Και θέλω να πιστεύω ότι και η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου συμμερίζεται αυτή την άποψη.

Σε αυτό το πλαίσιο, έχουμε καταθέσει την άποψη του Κλάδου όσον αφορά αυτό για το οποίο ρωτήσατε. Το σύνολο των διαφόρων αναγκαστικών εκπτώσεων και ρήτρων επιστροφών προς το δημόσιο (rebates και clawback) που θα κληθεί η φαρμακοβιομηχανία να καταβάλει το 2015, δεν θα πρέπει σε καμία περίπτωση να υπερβεί τα όρια του 2014. Με δεδομένο το πολύ χαμηλό επίπεδο της φαρμακευτικής δαπάνης. Ένα στοιχείο μόνο για να καταλάβετε την αναλογία του δυσβάσταχτου φορτίου που σηκώνει όλο αυτό το διάστημα ο κλάδος του φαρμάκου... το 2014 κατά το οποίο η κρατική συμμετοχή στη φαρμακευτική δαπάνη ανήλθε σε 2δισ. ευρώ, η συμμετοχή της φαρμακοβιομηχανίας στη δαπάνη ήταν 550 εκατ. ευρώ μέσω των διαφόρων αναγκαστικών εκπτώσεων και ρήτρων επιστροφών (rebates και clawback). Την ίδια στιγμή που το Δημόσιο χρωστούσε στις εταιρείες παραπάνω από 1 δισ. ευρώ. Είναι και αυτό μια παθογένεια που πρέπει να αλλάξει.

Δύσκολη ερώτηση... και η αλήθεια είναι πως δεν είμαι απολύτως σίγουρος ότι εγώ προσωπικά έχω καταφέρει να την απαντήσω με επάρκεια. Ξέρετε, ο άνθρωπος έχει απίστευτη ικανότητα να βλέπει τον εαυτό του με παραμορφωτικούς φακούς. Κανονικά στην ερώτηση αυτή θα έπρεπε να απαντήσουν οι συνεργάτες μου και η οικογένειά μου! Ωστόσο, αν έπρεπε να δώσω μια «συμβουλή» θα έλεγα: Να μην κάνει ποτέ την επαφή του με αυτό που συμβαίνει στην κοινωνία και να βρῖσκει χρόνο να ακούει τους ανθρώπους, όσο πιεσμένος κι αν είναι. Και να υπενθυμίσω ότι όποιος κατέχει θέση ευθύνης θα πρέπει να διοικεί σύμφωνα με κανόνες και νόμους, ότι διοικεί ανθρώπους με συναισθήματα και φιλοδοξίες και ότι δεν θα παραμείνει στη θέση αυτή για πάντα.

Έχω πολλά χρόνια να το σκεφτώ αυτό... Οπωσδήποτε πάντως έναν τομέα στον οποίο η καινοτομία, η επιστήμη, καταλήγουν σε «θεραπεία» για πραγματικά ανθρώπινα προβλήματα και κοινωνικές ανάγκες. Όπως το... Φάρμακο... ας πούμε!

